

**WARUNKI NABYCIA PRAWA DO WCZEŚNIEJSZEJ EMERYTURY DLA URODZONYCH PO
31 XII 1948 A PRZED 1 I 1969**

<p>Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2004 r., Nr 39, poz. 353 ze zm.) - Art. 29</p>	<p>Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2003 r., nr 118, poz. 1112 ze zm.) - Art. 88</p>	<p>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) - § 15 w związku z § 4 i art. 184 ustawy emerytalnej</p>
<p>kobieta: - 55 lat życia, - 30-letni okres składkowy i nieskładkowy albo - 20-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz dodatkowo całkowita niezdolność do pracy;</p> <p>mężczyzna: - 60 lat życia, - 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, - całkowita niezdolność do pracy</p> <p>dotychczas wymagane jest, aby ostatnio, przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, osoba była pracownikiem oraz w okresie ostatnich 24 miesięcy podlegania ubezpieczeniu społecznemu pozostawała w stosunku pracy co najmniej przez 6 miesięcy, chyba że w dniu zgłoszenia wniosku jest uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy</p>	<p>- 30-letni okres zatrudnienia (okres składkowy i nieskładkowy), w tym - 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze albo - 25-letni okres zatrudnienia, w tym - 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym</p>	<p>kobieta: - 55 lat życia, - 20-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym - 15 lat pracy w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy,</p> <p>mężczyzna: - 60 lat życia, - 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym - 15 lat pracy w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy</p>
<p>w/w warunki muszą być spełnione do 31 grudnia 2008 r., z tym że przejście na emeryturę może nastąpić także po tej dacie.</p>	<p>w/w warunki muszą być spełnione do 31 grudnia 2008 r., rozwiązanie stosunku pracy i przejście na emeryturę może nastąpić również po tej dacie.</p>	<p>warunki stażowe (20 lub 25 lat pracy i 15 lat w szczególnym charakterze) muszą być spełnione najpóźniej w dniu 31 grudnia 1998 r., natomiast warunek wiekowy może być spełniony później – nawet po 31 grudnia 2008 r.</p>

Dotychczasowym warunkiem nabycia prawa do wcześniejszej emerytury dla tej grupy osób jest nieprzystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego.

II. OBLICZANIE WYSOKOŚCI EMERYTURY

1. Składniki emerytury

Wysokość emerytury dla osób, które nie należą do Otwartego Funduszu Emerytalnego przynajmniej do końca 2008 r. jest obliczana wg tzw. „starych zasad” określonych w art. 53 ustawy emerytalnej. Zgodnie z tym przepisem, wysokość emerytury zależy od następujących składników:

- część socjalna: 24% kwoty bazowej (KB),
- część należna za okresy składkowe: 1,3% podstawy wymiaru emerytury (PW) za każdy rok okresów składkowych (OS),
- część należna za okresy nieskładkowe: 0,7% podstawy wymiaru emerytury za każdy rok okresów nieskładkowych (ONS).

Możemy to wyrazić wzorem:

$$E = (24\% \times KB) + (1,3\% \times PW \times OS) + (0,7\% \times PW \times ONS)$$

2. Kwota bazowa

Kwota bazowa wynosi 100% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej pomniejszonego o potrącanie od ubezpieczonych składki na ubezpieczenie społeczne w poprzednim roku kalendarzowym. Obowiązuje od 1 marca każdego roku kalendarzowego do końca lutego następnego roku. W terminie do 9 roboczego dnia lutego każdego roku Prezes GUS ma obowiązek podać do publicznej wiadomości w formie komunikatu w Monitorze Polskim, wysokość kwoty bazowej.

W ostatnich 3 latach kwota bazowa wzrasta:

- od 1 marca 2005 r. do 28 lutego 2006 r. wynosiła **1903,03** zł (wzrosła w stosunku do kwoty bazowej z marca 2004 r. o **73,79** zł);
- od 1 marca 2006 r. do 28 lutego 2007 r. wynosiła **1977,20** zł (wzrosła w stosunku do kwoty bazowej z marca 2005 r. o **74,17** zł);
- od 1 marca 2007 r. do 28 lutego 2008 r. wynosi **2059,92** zł (wzrosła w stosunku do kwoty bazowej z marca 2006 r. o **82,72** zł);

3. Podstawa wymiaru emerytury

Podstawa wymiaru emerytury powstaje przez pomnożenie kwoty bazowej przez wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury. Od wysokości podstawy wymiaru w dużej mierze zależy wysokość emerytury.

4. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury jest to średnia arytmetyczna, którą otrzymujemy z podzielenia sumy procentów uzyskanych w kolejnych latach kalendarzowych przez liczbę wskazanych lat. Suma procentów składa się z wyliczenia stosunku zsumowanych kwot wynagrodzeń, od których zostały odprowadzone składki na ZUS w każdym z wybranych lat, do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia za dany rok (ogłoszonej w Monitorze Polskim).

Przeciętne wynagrodzenie w latach 1950 – 2006 przedstawia tabela:

Lp.	Lata	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne (w zł)	Przeciętne wynagrodzenie roczne (w zł)
1.	1950	551,00	6.612 (551,00 x 12)
2.	1951	599,00	7.188 (599,00 x 12)
3.	1952	652,00	7.824 (652,00 x 12)
4.	1953	920,00	11.040 (920,00 x 12)
5.	1954	975,00	11.700 (975,00 x 12)
6.	1955	1.008,00	12.096 (1.008,00 x 12)
7.	1956	1.118,00	13.416 (1.118,00 x 12)
8.	1957	1.279,00	15.348 (1.279,00 x 12)
9.	1958	1.348,00	16.176 (1.348,00 x 12)
10.	1959	1.453,00	17.436 (1.453,00 x 12)
11.	1960	1.560,00	18.720 (1.560,00 x 12)
12.	1961	1.625,00	19.500 (1.625,00 x 12)
13.	1962	1.680,00	20.160 (1.680,00 x 12)
14.	1963	1.763,00	21.156 (1.763,00 x 12)
15.	1964	1.816,00	21.792 (1.816,00 x 12)
16.	1965	1.867,00	22.404 (1.867,00 x 12)
17.	1966	1.934,00	23.208 (1.934,00 x 12)
18.	1967	2.016,00	24.192 (2.016,00 x 12)
19.	1968	2.106,00	25.272 (2.106,00 x 12)
20.	1969	2.174,00	26.088 (2.174,00 x 12)
21.	1970	2.235,00	26.820 (2.235,00 x 12)
22.	1971	2.358,00	28.296 (2.358,00 x 12)
23.	1972	2.509,00	30.108 (2.509,00 x 12)
24.	1973	2.798,00	33.576 (2.798,00 x 12)
25.	1974	3.185,00	38.220 (3.185,00 x 12)
26.	1975	3.913,00	46.956 (3.913,00 x 12)
27.	1976	4.281,00	51.372 (4.281,00 x 12)
28.	1977	4.596,00	55.152 (4.596,00 x 12)
29.	1978	4.887,00	58.644 (4.887,00 x 12)
30.	1979	5.327,00	63.924 (5.327,00 x 12)
31.	1980	6.040,00	72.480 (6.040,00 x 12)
32.	1981	7.689,00	92.268 (7.689,00 x 12)
33.	1982	11.631,00	139.572 (11.631,00 x 12)
34.	1983	14.475,00	173.700 (14.475,00 x 12)
35.	1984	16.838,00	202.056 (16.838,00 x 12)
36.	1985	20.005,00	240.060 (20.005,00 x 12)
37.	1986	24.095,00	289.140 (24.095,00 x 12)
38.	1987	29.184,00	350.208 (29.184,00 x 12)
39.	1988	53.090,00	637.080 (53.090,00 x 12)
40.	1989	206.758,00	2.481.096 (206.758,00 x 12)
41.	1990	1.029.637,00	12.355.644 (1.029.637,00 x 12)
42.	1991	1.770.000,00	21.240.000 (1.770.000,00 x 12)
43.	1992	2.935.000,00	35.220.000 (2.935.000,00 x 12)
44.	1993	3.994.000,00	47.940.000 (3.994.000,00 x 12)

45.	1994	5.328.000,00	63.936.000 (5.328.000,00 x 12)
46.	1995	702,62	8.431,44 (702,62 x 12)
47.	1996	873,00	10.476,00 (873,00 x 12)
48.	1997	1.061,93	12.743,16 (1.061,93 x 12)
49.	1998	1.239,49	14.873,88 (1.239,49 x 12)
50.	1999	1.706,74	20.480,88 (1.706,74 x 12)
51.	2000	1.923,81	23.085,72 (1.923,81 x 12)
52.	2001	2.061,85	24.742,20 (2.061,85 x 12)
53.	2002	2.133,21	25.598,52 (2.133,21 x 12)
54.	2003	2.201,47	26.417,64 (2.201,47 x 12)
55.	2004	2.289,57	27.474,84 (2.289,57 x 12)
56.	2005	2.380,29	28.563,48 (2.380,29 x 12)
57.	2006	2.477,23	29.726,76 (2.477,23 x 12)
58.	2007	2.691,03	32.292,36 (2.691,03 x 12)

III. PROCEDURA WYSTĄPIENIA Z OFE

Procedurę wystąpienia z Otwartego funduszu Emerytalnego uregulowała ustawa z 12 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 17, poz. 95) – obowiązuje od 21.02.2007 r.,

Ubiegając się o wcześniejszą emeryturę należy złożyć 2 wnioski:

- Wniosek emerytalny i
- Wniosek o przekazanie środków zgromadzonych w OFE do budżetu państwa,

W przypadku ustalenia przez ZUS prawa do wcześniejszej emerytury, ZUS wykreśla wpis o członkostwie w OFE z Centralnego Rejestru Członków OFE i zawiadamia o tym wykreśleniu fundusz emerytalny

Z dniem ustalenia prawa do wcześniejszej emerytury, umowa z OFE staje się nieważna z mocy prawa.

V. EMERYTURA NA NOWYCH ZASADACH

Emerytura na tzw. nowych zasadach obliczana jest dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. i stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy jej obliczenia przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego. Wiek ubezpieczonego wyraża się w ukończonych latach i miesiącach.

Podstawę obliczenia emerytury utworzy kwota składek zaewidencjonowanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługiwać będzie emerytura. Kwota ta obejmuje:

- zgromadzone na koncie składki na ubezpieczenie emerytalne,
- coroczną waloryzację tych składek,
- zwaloryzowany kapitał początkowy (jeżeli ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu przed 1 stycznia 1999 r.).

Średnie dalsze trwanie życia to wielkość statystyczna służąca do ustalenia liczby miesięcy, w których przeciętnie będzie pobierana nowa emerytura. Przekroczenie przez ubezpieczonego tej liczby miesięcy nie będzie jednak miało żadnego wpływu na wysokość i zasady waloryzacji pobieranego później świadczenia.

Średnie dalsze trwanie życia dla wieku emerytalnego ustalane będzie wspólnie dla kobiet i mężczyzn. Natomiast dane w formie tablic dalszego trwania życia, są publikowane corocznie przez Prezesa GUS w terminie do dnia 31 marca. Tablice te będą podstawą do przyznawania emerytur na wnioski ubezpieczonych zgłoszone od 1 kwietnia do 31 marca następnego roku kalendarzowego. Aktualną tablicę średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn zawiera załącznik do Komunikatu Prezesa GUS z dnia 26 marca 2007 r. (MP Nr 23, poz. 261).

Przykład obliczenia wysokości nowej emerytury:

En = Środki zgromadzone na koncie emerytalnym : średnie dalsze trwanie życia

En = 300.000 zł

—————
244,3 dalsze trwanie życia kobiety w wieku 60 lat w miesiącach)

En = 1228 zł

En = 300.000 zł

—————
201,7 dalsze trwanie życia mężczyzny w wieku 65 lat w miesiącach

En = 1487,36 zł

VI. EMERYTURA MIESZANA

Przepisy przejściowe ustawy emerytalnej (art. 183) określają sytuację ubezpieczonych znajdujących się niejako na styku starego systemu emerytalnego z nowym.

Rozpatrzenia wymaga kilka sytuacji uregulowanych tymi przepisami.

1. Ubezpieczony urodzony przed dniem 1 stycznia 1949 r., który:
  - osiągnął wiek emerytalny 60 lat (kobieta) i 65 lat (mężczyzna),
  - ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat (kobieta) i 25 lat (mężczyzna),
  - kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego,
  - wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r.- może mieć emeryturę obliczoną na zasadach nowych, jeżeli jest wyższa od obliczonej na zasadach sprzed reformy.

2. Sposób ustalenia emerytury dla osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., która nie pobrała emerytury wcześniejszej i nie przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego, będzie zależał od daty osiągnięcia wieku emerytalnego:
- a) w rok kalendarzowym 2009:
    - 80% emerytury obliczonej na zasadach dotychczasowych
    - 20% emerytury obliczonej na zasadach nowych,
  - b) w roku kalendarzowym 2010:
    - 70% emerytury obliczonej na zasadach dotychczasowych
    - 30% emerytury obliczonej na zasadach nowych,
  - c) w roku kalendarzowym 2011:
    - 55% emerytury obliczonej na zasadach dotychczasowych
    - 45% emerytury obliczonej na zasadach nowych,
  - d) w roku kalendarzowym 2012:
    - 35% emerytury obliczonej na zasadach dotychczasowych
    - 65% emerytury obliczonej na zasadach nowych,
  - e) w roku kalendarzowym 2013:
    - 20% emerytury obliczonej na zasadach dotychczasowych
    - 80% emerytury obliczonej na zasadach nowych.

! NIE JEST NATOMIAST JASNA SYTUACJA PRAWNA NAUCZYCIELI, KTÓRZY PO ZMIANIE ART. 88 KARTY NAUCZYCIELA BĘDĄ ODCHODZIĆ NA WCZEŚNIEJSZE EMERYTURY PO 2008 R. PRZEPIS PRZEJŚCIOWY O NALICZANIU EMERYTUR ODNOSI SIĘ BOWIEM DO WIEKU EMERYTALNEGO, A UPRAWNIENIE EMERYTALNE NAUCZYCIELI JEST NIEZALEŻNE OD WIEKU. MAMY WIĘC DO CZYNINIENIA Z LUKĄ PRAWNĄ, KTÓRA NIE WIADOMO JAK ZOSTANIE WYPEŁNIONA.

VII. KIEDY ZŁOŻYĆ WNIOSEK EMERYTALNY

Osoby zainteresowane przejściem na wcześniejszą emeryturę nie muszą jeszcze składać do ZUS wniosku o jej przyznanie. Ustalona ostatecznie data 31 grudnia 2008 r. jest ostatecznym terminem na spełnienie warunków emerytalnych, natomiast decyzja o przejściu na emeryturę i złożenie w tym celu wniosku może mieć miejsce po tej dacie. Taka interpretacja obowiązujących w tym zakresie została dokonana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej i jest wiążąca dla ZUS.

Z punktu widzenia wysokości emerytury warto przy składaniu wniosku emerytalnego uwzględnić wysokość obowiązującej kwoty bazowej. Kwota bazowa obowiązuje od 1 marca do końca lutego następnego roku. W ostatnim okresie widoczny jest coroczny wzrost wysokości kwoty bazowej. Wszystko wskazuje na to, że kwota bazowa w roku 2008 będzie wyższa niż tegoroczna, dlatego też z wnioskiem emerytalnym korzystniej będzie wystąpić w okresie od marca 2008.

Innym aspektem, który można wziąć pod uwagę składając wniosek emerytalny jest możliwość uzyskania dwóch świadczeń za jeden miesiąc, mianowicie wynagrodzenia i emerytury. Taka sytuacja jest możliwa, jeżeli stosunek pracy zostanie rozwiązany w trakcie miesiąca (wcześniej niż ostatniego dnia miesiąca). W tej sytuacji ZUS obowiązany jest wypłacić świadczenie emerytalne począwszy od tego miesiąca, w którym spełniony został ostatni warunek emerytalny. Nauczyciele zaś otrzymują wynagrodzenie z góry w pierwszym

dniu miesiąca, a więc za miesiąc, w trakcie którego rozwiązali stosunek pracy należy się im również pełne wynagrodzenie, choćby nie przepracowali go w pełni (art. 39 ust. 3 i 40 Karty Nauczyciela).

Należy jednak pamiętać, że rozwiązanie stosunku pracy w trakcie miesiąca kalendarzowego jest możliwe jedynie za porozumieniem stron, a więc za zgodą dyrektora. W razie braku tej zgody nauczyciel musi rozwiązać stosunek pracy w drodze wypowiedzenia, a okres wypowiedzenia liczony w miesiącach upływa zawsze ostatniego dnia miesiąca (art.30 § 2¹ Kodeksu pracy).

VIII. ODWOŁANIE OD DECYZJI ZUS

Od decyzji organu rentowego przysługują osobie zainteresowanej środki odwoławcze, określone w odrębnych przepisach. Tymi odrębnymi przepisami są przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych¹ oraz ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.²

Na podstawie art. 83 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, od decyzji Zakładu (ZUS) przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych przepisami Kodeksu postępowania cywilnego. Odwołanie przysługuje również w razie niewydania decyzji w terminie 2 miesięcy, licząc od dnia zgłoszenia wniosku o świadczenie lub inne roszczenie.

Odwołanie wnosi się na piśmie do jednostki organizacyjnej ZUS, która wydała decyzję lub do protokołu sporządzonego przez tą jednostkę.

Jeżeli ZUS uzna odwołanie za słuszne, zmienia lub uchyla decyzję niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia wniesienia odwołania. W tym przypadku odwołaniu nie nadaje się dalszego biegu.

Właściwość miejscowa sądu, do którego wnosi się odwołanie ustala się natomiast na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Zgodnie z art. 461 § 2 k.p.c., w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych właściwy do rozpoznania sprawy jest sąd, w którego okręgu ma miejsce zamieszkania strona odwołująca się od decyzji wydanej przez organ rentowy, chyba że przepis odrębny stanowi inaczej. Jeżeli chodzi natomiast o właściwość rzeczową sądu, to sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych należą co do zasady do właściwości sądów okręgowych.

Postępowanie w sprawach ubezpieczeń społecznych jest wolne od opłat sądowych.

W kwestii formalnej, odwołanie powinno zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji, określenie i zwięzłe uzasadnienie zarzutów i wniosków oraz podpis ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika.

W sprawach z ubezpieczenia społecznego nie jest dopuszczalne zawarcie ugody.

W razie uwzględnienia odwołania sąd zmienia zaskarżoną decyzję w całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy. Od wyroku sądu I instancji możliwe jest wniesienie apelacji do sądu II instancji. Sąd II instancji, na podstawie art. 477^{14a} k.p.c., uchylając wyrok i poprzedzając go decyzją organu rentowego może sprawę przekazać do ponownego rozpoznania bezpośrednio organowi rentowemu. Od apelacji należy już uiścić opłatę sądową w wysokości 30 zł (w formie znaczków opłaty sądowej).

---

¹ Dz.U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.

² Dz.U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.

XI. ODPRAWA EMERYTALNA

Na podstawie art. 87 Karty Nauczyciela, nauczycielowi spełniającemu warunki uprawniające do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę lub rentę, przysługuje odprawa. Wysokość tej odprawy jest zależna od stażu pracy nauczyciela. Nauczyciel, który nie przepracował w szkole co najmniej 20 lat, otrzyma odprawę w wysokości 2-miesięcznego ostatnio pobieranego wynagrodzenia w szkole będącej podstawowym miejscem pracy. Uwzględnienia wymaga fakt, że liczą się tu lata przepracowane w szkole, którą należy rozumieć zgodnie z art. 3 pkt 2 Karty Nauczyciela, jako przedszkole, szkołę, placówkę i inną jednostkę organizacyjną wymienioną w art. 1 ust. 1 i 1a Karty. Z powyższego wynika, że nauczyciel, który ma łączny staż pracy nawet powyżej 20 lat, jednak w szkolnictwie przepracował mniej niż 20 lat, otrzyma odprawę w wysokości 2-miesięcznego wynagrodzenia.

Często zdarza się tak, że stosunek pracy ustaje na podstawie art. 20 Karty Nauczyciela, ale po jego rozwiązaniu nauczyciel przechodzi na emeryturę. W takiej sytuacji nauczycielowi przysługują dwie odprawy:

- z tytułu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn określonych w art. 20 Karty,
- odprawa emerytalna.

Pracownicy nie będący nauczycielami zatrudnieni w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowych, których stosunek pracy ustaje w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy również mają prawo do odprawy pieniężnej z tego tytułu.

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 146, poz. 1222 ze zm.) pracownikom tym przysługuje odprawa emerytalna. Wysokość tej odprawy można jednak ustalić dopiero na podstawie przepisów ustawy o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 ze zm.), do której odsyła rozporządzenie poprzez ustawę o pracownikach samorządowych. Zgodnie z art. 28 tej ustawy, wysokość odprawy emerytalne wynosi:

- 2-miesięczne wynagrodzenie – po 10 latach pracy,
- 3-miesięczne wynagrodzenie – po 15 latach pracy,
- 6-miesięczne wynagrodzenie – po 20 latach pracy,

przy czym do okresów pracy uprawniających do odprawy wlicza się wszystkie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresy pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Opracował:
mgr Dariusz Dwojewski